Agis innovatiefonds

Thematische oproep

Chronisch Gezond samenleven

November 2024

Inhoud

Inleiding 2

Talenten, mogelijkheden en ervaringskunst 3

Kernvragen 7

Kenmerken aanvraag, subsidie en proces 8

Voor wie is deze oproep en hoe ziet een initiatief eruit? *8*

Welke aanpak hebben wij voor ogen? *8*

Wat houdt de subsidie in? *9*

Hoe ziet het tijdspad eruit? 11

Bijlagen *12*

Op de hoogte blijven?
Schrijf je in voor onze nieuwsbrief
Volg onze bedrijfspagina op LinkedIn

Inleiding

Meedoen, je leven leiden zoals dat bij je past, je talenten inzetten, erbij horen, dromen najagen. Dat willen we allemaal. Misschien ben je wat ouder en minder zelfredzaam, heb je een chronische aandoening die voor uitdagingen zorgt. Dan is dat allemaal minder vanzelfsprekend wellicht, maar ook dan zijn deze dingen heel belangrijk. Een mens is meer dan zijn of haar ziekte. Voor het ervaren van vitaliteit, zingeving en levenslust is meer nodig dan goede medische zorg. En om met een aandoening een zo goed mogelijk leven te kunnen leiden, kunnen ook andere dan medische oplossingen steun bieden.

Heb jij ervaring met wat belangrijk is in het dagelijks leven vanuit het perspectief van een chronische aandoening? Zaken die verschil maken in het dagelijks leven? Dan zijn we op zoek naar jouw ideeën! Lees verder om te ontdekken wat wij belangrijk vinden en naar wat voor soort initiatieven we op zoek zijn.

Talenten, mogelijkheden en ervaringskunst

als vertrekpunt bij Chronisch Gezond samenleven

Deze initiatieven zijn hier mooie voorbeelden van en worden op de volgende pagina's toegelicht.

Fysiek Fabriek
Oplossingen op maat maak je samen.
Fokus Wonen, Lotte de Haan, Aurore Brard

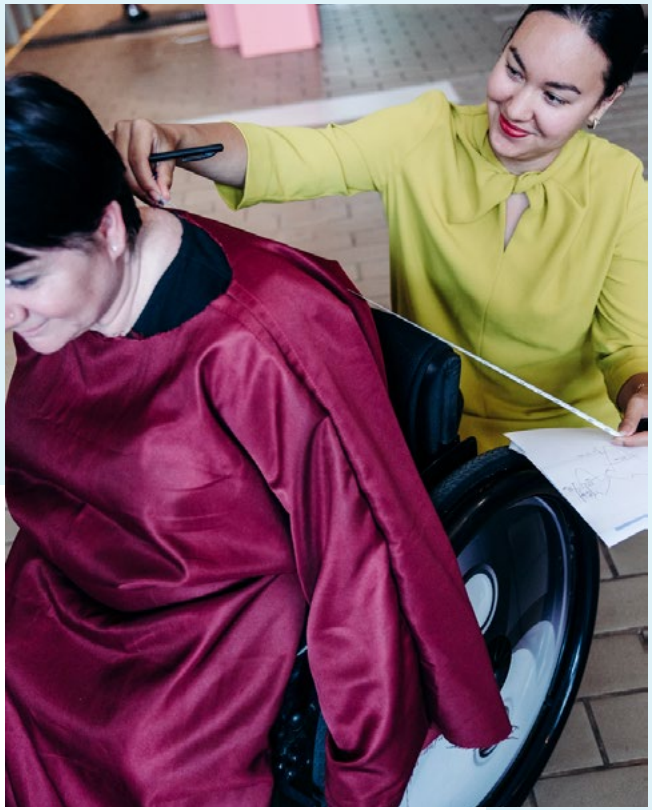
Redesigning Relapse
Veerkrachtig leren vallen en opstaan
Redesigning Psychiatry Brijder Jeugd (Leontien Los), YOUZ Verslavingszorg

Bumpy road
Een kijkje in het hoofd van iemand anders
Redesigning Psychiatry en de Parnassia Groep

Sociaal perspectief
Van en voor ouderen met autisme
HAN University of applied sciences, GGZ Breburg en INK ontwerpbureau.

Re-creatie
Oefenen in een andere toekomst
Stichting Reinaerde, Sjaak Langenberg en Rosé de Beer (social designers)

Talenten en mogelijkheden *Wanneer je een beperking of aandoening hebt, ligt de nadruk vaak op wat je niet meer kunt. Niet alleen in de zorg, maar ook in het dagelijks leven. Dat is soms onvermijdelijk, maar ook heel jammer en vaak niet nodig. Een mens is niet zijn aandoening. We hebben allemaal passies, talenten en dromen. Door je te richten op wat mogelijk is, krijg je nieuwe energie en perspectief. Dit opent deuren naar kansen die vreugde en voldoening brengen. Met moed en een beetje steun kun je ver komen.*

FysiekFabriek
Yma Garay (Tabeau)

Redesigning Relapse
Nina Schouten (Redesigning psychiatry)

Fysiek Fabriek ***Oplossingen op maat maak je samen***
FysiekFabriek realiseert hulpmiddelen op maat door mensen met een lichamelijke beperking, zorgverleners en de lokale creatieve en maakindustrie met elkaar te verbinden. Samen werken zij vanuit een obstakel die mensen met een lichamelijke beperking dagelijks ervaren, toe naar een oplossing die past zodat zij zelfstandiger kunnen leven.

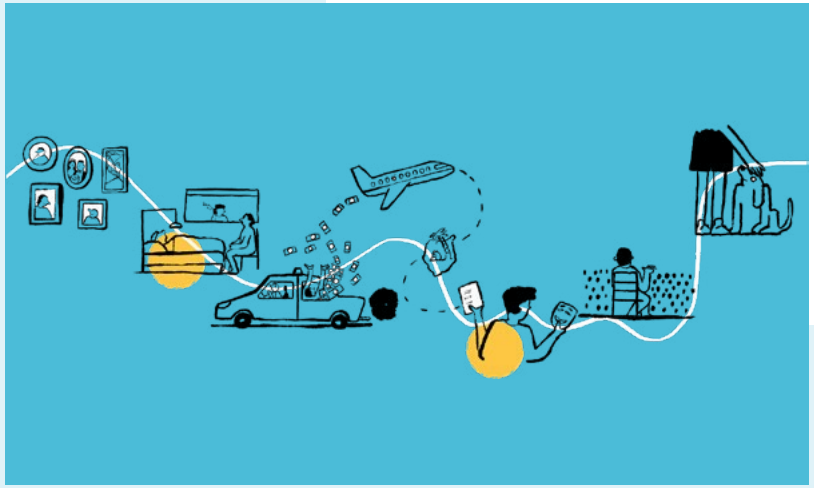
Redesigning Relapse ***Veerkrachtig leren vallen en opstaan***
In Redesigning Relapse is verkend is hoe adolescenten die worstelen met verslaving, vanuit een nieuwe visie ondersteunt kunnen ondersteunen. Waarin de aandacht verschuift van het voorkomen van terugval naar het versterken van de veerkracht door hun netwerk, persoonlijke waarden en dromen centraal te stellen.

Ervaringskunst *Je leven leiden op een manier die bij je past, zowel in goede als in turbulente tijden, is voor velen al een kunst op zich. Wanneer daar een chronische aandoening bij komt, wordt de uitdaging nog groter. Sommigen lukt het deze ervaring als motor voor verandering te gebruiken. Voor zichzelf en voor anderen of voor onderdelen van het gezondheidsdomein.*
Wij noemen hen ervaringskunstenaars.

Sociaal perspectief van en voor ouderen met autisme
Ellis Biemans (Urban Resort)

Bumpy Road
Laura van der Steen

Bumpy road; een kijkje in het hoofd van iemand anders
Een podcast waarin jongeren hun verhaal vertellen - over het leven, over vastlopen en over losbreken. Hoe dat voelt en wat helpt. Tijdens de adolescentie verandert er in korte tijd veel, zowel sociaal als lichamelijk en in je hoofd. Dat maakt het een periode waarin veel jongeren vastlopen. Dit kan groot zijn maar ook heel klein. Met Bumpy Road willen we laten zien dat je niet de enige bent die worstelt.

Sociaal perspectief van en voor ouderen met autisme
Regelmatig wordt de diagnose van een autisme spectrum stoornis (ASS) pas op latere leeftijd vastgesteld. Via de ontwikkelde set kaarten Wensen en Grenzen kunnen mensen met ASS en hun naasten op een aansprekende manier in gesprek gaan over wat deze diagnose voor hen betekent en wat je van elkaar nodig hebt. Het initiatief is gebaseerd op persoonlijke ervaringen van ouderen met autisme.

Samenleven *Menselijkheid draait om samen zijn. Hoewel er nog hechte sociale structuren bestaan, zijn veel mensen op zoek naar nieuwe manieren om verbinding te vinden. De behoefte om elkaar te kennen, gekend en gezien te worden, leeft bij velen. Iedereen zorgt, droomt en heeft iets te bieden. Ook als je ouder bent en/of een chronische aandoening hebt, kun je van betekenis zijn. Talenten van mensen kunnen nog veel beter benut worden. Jong en oud samen in de buurt of in een andere gemeenschap, met grote of kleine gezondheidsuitdaging, we kunnen meer voor elkaar betekenen in gelijkwaardigheid en wederkerigheid.*

Re-creatie
Ben Nienhuis

Re-creatie: oefenen in een andere toekomst.
De toekomst van de zorg is aan zorggemeenschappen. Als er steeds minder mensen in de zorg werken, zullen we het met elkaar moeten doen, vindt men op De Heygraeff, waar mensen wonen met een ernstig verstandelijke- en lichamelijke beperking. In een ontwerpend onderzoek wordt met meerdere coalitiepartners verkend hoe -op basis van wederkerigheid- tot een gezamenlijk gedragen uitwisseling of programmering van activiteiten gekomen kan komen. Denk aan de buren, een camping, een school, de lokale kringloopwinkel, een naschoolse opvang en een samenwerking met de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU). Op de foto: oogstdag van de wormenhotels op de Heygraeff.

Kernvragen

Hoe kunnen mensen met een chronische aandoening, samen met professionals en naasten werken aan de realisatie van hun ambities en mogelijkheden?

Hoe kunnen ervaringen van mensen met een chronische aandoening als uitgangspunt dienen bij innovaties in het brede veld van welzijn en gezondheid?

Hoe bouwen we aan bloeiende gemeenschappen, ook voor en door mensen met chronische gezondheidsuitdagingen en alles wat ze te bieden hebben?

Kenmerken aanvraag, subsidie en proces

Voor wie is deze oproep en hoe ziet een initiatief eruit?

Ervaringskunst als motor
Wij zien graag dat de mensen om wie het gaat zichtbaar aan de basis van een aanvraag staan. Hun wensen en behoeften, vormen de uitgangspunten voor de initiatieven die wij ondersteunen. We geven graag ruimte om vanuit het perspectief van de mensen zelf, dwars door schotten en muren heen, samen te bouwen aan wat waardevol is. Ervaringskunst als motor voor een inspirerend en praktisch initiatief.

Coalities
Daarnaast nodigen we gezondheidszorgpartijen uit om als onderdeel van een 'coalitie' een aanvraag in te dienen. Wij geloven in samenwerking over de schotten heen, met oog voor het gewone leven. Coalities kunnen bestaan uit inwoners, zorgaanbieders, sociaal ondernemers, wijkinitiatieven, patiëntenorganisaties, naasten, onderwijsinstellingen en ervaringsdeskundigen, waarbij alle verschillende perspectieven een plek krijgen. Eén of meerdere vertegenwoordigers van deze organisaties is de hoofdaanvrager voor het gezamenlijke initiatief van het samenwerkingsverband. Vanaf de start is er aandacht voor eigenaarschap van de oplossingen die tot stand komen en mogelijke ideeën over toekomstige financiering.

Welke aanpak hebben wij voor ogen?

Ruimte zoeken
Als je een innovatieve oplossing wilt realiseren, is het belangrijk om buiten de gebaande paden te denken en te doen. Zoek en benut de ruimte binnen en vooral tussen de regels. Deze ruimte is nodig om bekende routines te verliezen en gelegenheid te bieden voor creativiteit, een sfeer van experimenteren, en het onbekende of het niet-weten. Methoden zoals 'ontwerpend onderzoek' en brede samenwerking met (ongebruikelijke) partijen kunnen hierbij helpen.

Ontwerpend onderzoek
Ontwerpend onderzoek vindt plaats bij de start van initiatieven, wanneer de vraag wordt verkend en gedefinieerd. Het vertrekt vanuit de ervaringen en behoeften van de mensen voor wie het initiatief bedoeld is. Ervaringskennis wordt verdiept, verallgemeniseerd en vertaald naar voorstellen voor verandering. Verbeeldingskracht wordt ingezet om alternatieve mogelijkheden te tonen en mensen mee te nemen in wat ze zouden kunnen willen. Alle doende worden oplossingen ontwikkeld in een open co-creatief proces, waarbij alle betrokkenen gelijkwaardig zijn. (Zie bijlage voor meer informatie)

> *" Zoek en benut de ruimte binnen en vooral tussen de regels. Deze ruimte is nodig om bekende routines te verliezen en gelegenheid te bieden voor creativiteit, een sfeer van experimenteren, en het onbekende of het niet-weten"*

Lerende community
Samen met de projecten die we ondersteunen en vele collega-organisaties maken we als Agis Innovatiefonds deel uit van een grotere beweging waarin

gezondheid in brede zin, vanuit de menselijke maat en eigen regie, centraal staat. Van elkaar leren is hierbij een must. Dit houdt in dat we onderdeel zijn van netwerken rond deze thema's en zelf ook bijeenkomsten organiseren. Graag delen we onze kennis, maar zien we vooral ook toegevoegde waarde ontstaan als initiatieven hun kennis en ervaringen met elkaar delen. Om die reden moedigen we je ook aan om gebruik te maken van al het beschikbare onderzoek, tools en concepten die al bestaan.

Wat houdt de subsidie in?

Beschikbare subsidie
Per initiatief is een maximumbedrag van €110.000,- beschikbaar, voor twee fasen. Per fase wordt een aanvraag ingediend. Voor de eerste, ontwerpend onderzoeksfase van een half jaar is €45.000,- beschikbaar. Als algemene richtlijn geven we mee dat ongeveer 50% van de totale begroting in die fase beschikbaar gesteld is voor de inzet van ontwerpkracht en de andere 50% voor de samenwerkingspartners en direct betrokkenen. Gezien de identiteit van het fonds is sprake van een maximale (maatschappelijke) vergoeding op uurtarieven. Een beperkte doorkijk naar de tweede fase is onderdeel van de aanvraag voor de eerste fase.

Voor de tweede-, concretiseringsfase van een jaar is (bij de afronding van fase één) een nieuw plan nodig dat goedkeuring behoeft van het Agis Innovatiefonds. Voor deze fase is €65.000,- beschikbaar, verdeeld over de partijen. De totale looptijd van de initiatieven betreft 1,5 jaar. Zie de toelichting op de begroting voor een gedetailleerde uitwerking van bovenstaande. Een subsidie wordt verstrekt op basis van de algemene subsidievoorwaarden van het Agis Innovatiefonds.

Basisvoorwaarden van het initiatief
Het initiatief sluit aan op de behoeften van mensen met een chronische aandoening, of ter voorkóming daarvan, met een positief effect op de kwaliteit van leven en/of eigen regie.

- Ervaringsdeskundigheid is het vertrekpunt en de motor van het initiatief. Zowel van de mensen voor wie het bedoeld is, als de mensen daaromheen.
- Er is sprake van co-creatie met de mensen om wie het gaat, en hun sociale en professionele netwerk, in een integrale aanpak over de grenzen van sectoren, beroepen, en systemen.
- Het initiatief is niet financierbaar via de zorgverzekering of (lokale) overheid en behoort niet tot het gangbare takenpakket van een instelling.
- Vanaf de start is er aandacht voor duurzaamheid, dit krijgt vorm in gedeeld eigenaarschap, cofinanciering door samenwerkingspartijen en een implementatiestrategie.

Toelichting begroting

formulier

Algemene subisidievoorwaarden

voorwaarden

Beoordeling
Aanvragen worden voor beoordeling voorgelegd aan de adviescommissie van het Agis Innovatiefonds met daarin expertise op het gebied van ervaringsdeskundigheid, design en innovatie in het brede domein van gezondheid. Bij voldoende kwaliteit selecteren we maximaal negen voorstellen. Deze voorstellen voldoen aan onze beoordelingscriteria (zie onderstaand) en leveren ook met elkaar in samenhang een waardevolle bijdrage aan onze doelstellingen.

Beoordelingscriteria
- Voldoet de aanvraag aan de basisvoorwaarden?
- In welke mate gaat de aanvraag in op de hoofdvraag van de oproep?
- Is het initiatief goed uitgewerkt en is er een realistische begroting?
- Welke methodieken worden ingezet om te komen tot een antwoord op de hoofdvraag?
- Hebben aanvragers en dragers kennis en kunde met dit soort projecten?
- Heeft de aanvraag hiermee (potentieel) kwaliteit en haalbaarheid?

Hoe doe je een aanvraag?
De complete aanvraag bestaat uit:

- Een via de website beknopt ingevuld aanvraagformulier
- Een plan van aanpak met daarin opgenomen een activiteitenplanning, de verwachte ureninzet en kosten voor prototyping, - testing en materiaal (Zie checklist plan van aanpak)
- Een op het plan van aanpak aansluitende begroting conform ons format in Excel en de daarbij behorende toelichting.

Bijlagen bij de aanvraag:
Een uittreksel uit het register van de Kamer van Koophandel van de aanvragende partij, evenals statuten en jaarrapportages van de laatste twee jaar.

Aanvraagformulier

formulier

Plan van Aanpak

checklist

Begroting

format in Excel

Hoe ziet het tijdspad eruit?

Sluitingstermijn
10 maart 2025 17.00

Op maandag 10 maart 2025 om 17.00 uur sluit de termijn voor het indienen van de aanvragen voor de eerste fase. Die kun je indienen via onze website.

Ondersteunde aanvragen
10 april 2025

Uiterlijk 10 april 2025 17.00 uur maken we (gemotiveerd) bekend welke aanvragen door ons ondersteund worden en welke niet.

Ontwerpend onderzoeksfase
Mei 2025 - oktober 2026

Vanaf mei 2025 starten de geselecteerde initiatieven van deze themaoproep. De ontwerpend onderzoeksfase duurt tot eind oktober 2025. Onderdeel hiervan is het opleveren van een eindverantwoording én plan van aanpak voor de tweede fase voor 1 november 2026.

Conretiserende fase
Start Januari 2026

De tweede concretiserende fase start in januari 2026 en duurt 1 jaar. (Gedeeltelijke) implementatie is hier onderdeel van.

Kennismaking online
We nodigen (potentiële) initiatiefnemers, coalitiepartijen en geïnteresseerde social designers uit om met elkaar en ons fonds kennis te maken in een informele setting via Teams. Geef je hier op.

Datum
28 november 2024

Tijd
15.30 uur – 16.30 uur

Bijlagen

Bijlage I Wie zijn wij?
Het Agis Innovatiefonds (AIF) draagt graag bij aan het mogelijk maken van initiatieven die de (zelf- of samen) regie versterken van hen die te maken hebben met de gevolgen van chronische aandoeningen. Om meer het leven te kunnen leiden dat bij ze past. Samenwerken in coalities vanuit een creatieve mindset zien we daarbij als een belangrijke voorwaarden.

Gerdine van Ramshorst en Annemarie Kuiper van het fondsteam hebben veel ervaring met het opzetten en begeleiden van veranderingen in het brede domein van gezondheidszorg. Ze zijn benaderbaar en toegankelijk, altijd bereid om mee te denken, bijvoorbeeld tijdens het wekelijkse spreekuur. Ook als je nog maar een pril idee hebt wisselen we graag met je uit. Met toegekende aanvragen hebben we voortgangsgesprekken waarin we ook als klankbord optreden, tips geven en ons netwerk openstellen om de impact van je initiatief te vergroten.

Contact
Bel- of Teams afspraak
subsidie@agisinnovatiefonds.nl

Telefonisch spreekuur
Vrijdagmorgen tussen 09:00 en 13:00 uur
085-0608669

Bijlage II Social design en ontwerpend onderzoek
In deze oproep wordt het eerste half jaar ontwerpend onderzoek gedaan. De uitvoering daarvan is in principe in handen van social designers. Graag gaan we hier kort in op wat dit inhoudt. Social designers zijn ontwerpers uit de creatieve industrie die zich hebben toegelegd op maatschappelijke vraagstukken, waaronder die in het sociaal - en gezondheidsdomein.

Ontwerpend onderzoek is een aanpak die o.a. deze ontwerpers hanteren. Het is een methode waarbij de mens (gebruiker) met zijn dromen, behoeften, wensen en drempels centraal staat. In eerste instantie is het een onderzoekend creatief proces met een open einde naar de kern van het vraagstuk en hoe diverse betrokkenen hierin staan. De ontwerper kijkt open en integraal naar alledaags gedrag en neemt daarbij een diversiteit aan invalshoeken en interpretaties mee.

Onzekerheid wordt omarmd om tot nieuwe inzichten en oplossingen te komen. Social designers zijn goed in het toepassen van vernieuwende interactievormen waarmee ervaringskennis wordt benut, verdiept en veralgemeniseert. Deze informatie wordt vertaald naar voorstellen voor verandering. Deze introduceren vaak een nieuw perspectief, een nieuwe manier van denken en doen, met andere waarden in de omgang met het vraagstuk. Verbeeldingskracht en verhalen zijn belangrijke tools om alternatieve mogelijkheden te tonen en om mensen mee te nemen. In diverse uitprobeerrondes gaat de ontwerper co-creatief aan de slag met betrokkenen, om te ontdekken 'wat werkt'. Een veel gebruikt model is als voorbeeld is de 'double diamond'.

Er is een hoge waardering voor (de samenwerking met) social designers, zo blijkt uit ons impactonderzoek van de Chronisch Gezond projecten in 2022. 90% Van de betrokken respondenten waardeert de initiatieven hoog of zeer hoog. Deze waardering heeft betrekking op het product of concept dat ontwikkeld is, maar ook op het (samenwerking)proces; de co-creatie. Specifieke zaken die daarbij genoemd worden, zijn de prettige en goede communicatie, het respect voor ieders inbreng, de gelijkwaardige manier van samenwerken en de speelse, creatieve interventies.

Betrokkenen waarderen de open menselijke blik waarmee ontwerpers op zoek gaan naar de werkelijke behoeften, niet gehinderd door aannames of professionele verkokering. Belangrijke 'bijvangst' is dat de frisse wind die ontwerpers meenemen, professionals vaak energie geeft en hun werkplezier voedt. Het motiveert hen om ook wat breder te denken en doen in hun dagelijks werk.

Colofon

Datum van publicatie
oktober 2024

info@agisinnovatiefonds.nl
www.agisinnovatiefonds.nl